

Bijlage uitkomsten peilmoment Sectorale Samenwerking

In de Kamerbrief van 28 februari jl. staat beschreven dat bij het aflopen van de eerste openstelling in september 2023, de balans opgemaakt zal worden door te beoordelen of het subsidiebeleidskader de juiste vorm heeft of dat een aangepaste vorm hiervoor in de plaats moet komen. Daartoe zijn een aantal elementen onderzocht. In dit document staan de uitkomsten per element beschreven. Tevens zijn de juridische en financiële kaders en wensen van de stakeholders waar relevant opgenomen.

Rol van de overheid bij sectorale samenwerking	Uitkomsten onderzoek	Vormgeving sectorale samenwerking
<p>“onder welke criteria de overheid actief betrokken kan zijn en of uitbreiding van de betrokkenheid van de overheid mogelijk en wenselijk is, hierbij worden bij andere departementen, zoals LNV, SZW en EZK, geleerde lessen opgehaald over betrokkenheid van de overheid bij sectorale samenwerkingsverbanden in relatie tot wetgeving;”</p>	<p>Wensen stakeholders</p> <ul style="list-style-type: none"> • De overheid geeft een duidelijke visie over sectorale samenwerking. • De overheid is bij voorkeur partij bij sectorale initiatieven. • De overheid moet de kwaliteit en kaders bewaken conform OESO-richtlijnen en UNGP's. • De overheid moet prikkels inbouwen voor deelname aan aanbestedingen. • De overheid werkt aan het Europees opschalen van initiatieven. <p>Juridische kaders</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participatie in en/of sturingsambities m.b.t. initiatieven die van BZ subsidie ontvangen passen niet bij een subsidierelatie. Als subsidieverstrekker aan de SER kan de overheid juridisch gezien niet deelnemen aan een samenwerkingsverband dat subsidie ontvangt; zij kan niet meewerken aan uitvoering van activiteiten die zij zelf subsidieert (verantwoording aan zichzelf), zoals het voorzien van richting gevend advies en deelname aan de besluitvorming. 	<ul style="list-style-type: none"> • Overheid als aanjager: allereerst speelt de overheid een belangrijke rol in het faciliteren van het opstellen en uitvoeren van sectorale samenwerkingsverbanden. De overheid kan actief nieuwe samenwerkingsverbanden blijven aanjagen en sectoren stimuleren de samenwerking op te zoeken. • Overheid als partner: De overheid zal bij elk samenwerkingsverband op niveau betrokken zijn via een beleidsdialoog (elk kwartaal) om kennis, netwerken en expertise aan te bieden bijvoorbeeld als het gaat om Internationale Sociale Voorwaarden in de Rijksinkoop, samenwerking met andere EU-lidstaten en betrokkenheid van de posten. • Overheid als kwaliteitsbewaker: De overheid stuurt op de kwaliteit, conform de OESO-richtlijnen en UNGP's, via de rol van subsidieverstrekker aan de SER voor het faciliteren van de onderhandelingen en de uitvoering van initiatieven, en aan de RVO voor aanvragen via de subsidieregeling Sectorale Samenwerking.

		<ul style="list-style-type: none"> • Overheid als co-financier: de overheid ondersteunt ook financieel. Door de inzet van middelen kan de overheid sturen en tegelijkertijd de kosten voor deelname van bedrijven aan sectorovereenkomsten verlagen. Meer daarover staat in het blok financiering van initiatieven.
--	--	--

Vergroten dekkinggraad	Uitkomsten onderzoek	Vormgeving sectorale samenwerking
<p>“dekking per sector vergroten en hoe zowel het MKB, als grote bedrijven bediend kunnen worden;”</p>	<p>Wensen stakeholders om de dekkinggraad te bevorderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De overheid moet initiatieven aanjagen, de Minister zou zich hiervoor moeten inzetten. • De overheid moet prikkels inbouwen, bijvoorbeeld door een link met wetgeving in te bouwen. • De overheid moet zorgen voor een dekkinggraad en tegelijkertijd scherp blijven op de ambities van een samenwerkingsverband. • Brancheverenigingen spelen een verbindende rol in sectoren en zouden penvoerder moeten kunnen zijn. De overheid kan brancheverenigingen ondersteunen in het verleiden van bedrijven om deel te nemen aan sectorale samenwerkingsverbanden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bij het aanjagen van nieuwe initiatieven streeft de overheid naar een hoge dekkinggraad in sectoren, en deelname van zowel het mkb als grote bedrijven. Voorbeelden zijn (publieke) promotie in de sector samen met brancheverenigingen en voorlichting over sectorale samenwerking via o.a. het subsidieloket van de RVO. • Brancheverenigingen spelen een verbindende rol in sectoren en kunnen als penvoerder optreden namens een sectoraal samenwerkingsverband onder de voorwaarde dat voldoende bedrijven zelf zijn aangesloten en actief meedoen. • De overheid ondersteunt brancheverenigingen in het verleiden van de leden tot deelname aan samenwerkingsverbanden. Sectorale samenwerkingsverbanden worden op zo’n manier geëquipeerd dat leden met een verschillende IMVO-volwassenheid daarin kunnen meedraaien.

Onafhankelijke coördinator van initiatieven	Uitkomsten onderzoek	Vormgeving sectorale samenwerking
<p>“welke organisatie de uitvoering het beste kan begeleiden (secretariaatsfunctie);”</p>	<p>Wensen stakeholders</p> <ul style="list-style-type: none"> • De SER als onafhankelijke organisatie die initiatieven coördineert. • Het bieden van handelingsperspectief en het kunnen werken aan impact staat voorop bij bedrijven. Beperk de overleg structuur tot een minimum. • Individuele monitoring dient onderdeel te zijn van samenwerkingsverbanden en door de SER begeleid te worden, omdat het zorgt voor een goede wisselwerking met het uitvoeren van collectieve activiteiten. <p>Juridische en financiële kaders</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volgens goed financieel beheer kan geen voorrang aan de SER worden verleend bij het verstrekken van een <u>nieuwe</u> subsidie voor het vervullen van deze rol. Andere partijen hebben ook de secretariaatsrol voor convenanten vervuld. Daarmee wordt duidelijk dat er een markt is voor uitvoering van dergelijke activiteiten. • Een budgetneutrale <u>verlenging</u> van de huidige SER-subsidie voor deze activiteiten kan naast het bestaande subsidiebeleidskader dat de RVO uitvoert. Hierbij kan geen dubbele financiering plaatsvinden voor dezelfde activiteit. Staatssteunrisico's moeten daarbij in het oog worden gehouden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Twee organisaties zorgen voor de uitvoering. De SER kan het onderhandelen en uitvoeren van sectorale initiatieven begeleiden zoals hij dit nu al doet bij de nog lopende IMVO-convenanten. Monitoring van individuele bedrijven is onderdeel van sectorale samenwerking. De SER ziet hierop toe. • De RVO kan zich dan volledig richten op het uitvoeren van het Subsidiebeleidskader en de ontwikkeling van tools en richtsnoeren. De budgettaire voorwaarden in het subsidiebeleidskader worden beperkt tot het nodige zodat het aantrekkelijk blijft voor partijen om een aanvraag in te dienen. • Beide uitvoerders kunnen de synergie opzoeken in het optimaal ondersteunen van sectoren.

Financiering van initiatieven	Uitkomsten onderzoek	Vormgeving sectorale samenwerking
<p>“hoe duurzame financiering mogelijk is, op welke manier maatschappelijke organisaties hun onafhankelijke rol kunnen blijven vervullen en hoe tegelijkertijd aansluiting wordt behouden bij de ondersteuningsbehoefte van het bedrijfsleven;”</p>	<p>Wensen stakeholders:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De overheid financiert: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorbereiding sectorale initiatieven. ○ Secretariaat/coördinatie sectorale initiatieven. ○ Rol maatschappelijk middenveld. ○ Conform de betalingsverhoudingen in convenanten. ○ Sectoren kunnen ook bijdragen: ○ Cao-onderhandelingen kunnen een deeloplossing zijn in structurele financiering, zoals nu gebeurt bij het TruStone initiatief. • Overige: <ul style="list-style-type: none"> ○ De wens is om convenanten voor een periode van 5 jaar af te sluiten en te financieren. ○ Maatschappelijke organisaties moeten onafhankelijk kunnen meedoen, en zelfstandig subsidieaanvragen kunnen indienen, zoals nu het geval bij de convenanten. ○ Goedkeuring van plannen gebeuren via het secretariaat van sectorale initiatieven. <p>Juridische en financiële kaders:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Op basis van de wensen van stakeholders kunnen ongeveer 4 	<ul style="list-style-type: none"> • Rekening houdend met de wensen van stakeholders per samenwerkingsverband, kan de overheid ongeveer vier samenwerkingsverbanden financieren. Voor wat betreft de financiële bijdrage per samenwerkingsverband wordt dezelfde verdeling als bij de huidige convenanten aan gehouden. De overheid draagt 47% bij, de SER 20% en de sector 33%. Beoogd worden initiatieven met een looptijd van 5 jaar te financieren. • De ombuiging op artikel 1.1 “Duurzaam handels- en investeringsstelsel, incl. MVO” zal mogelijk gevolgen hebben voor de bestedingsruimte voor sectorale samenwerking; dit kan leiden tot een meer gefaseerde besteding van het budget. • Maatschappelijke organisaties kunnen voor deelname aan samenwerkingsverbanden zelfstandig financiële ondersteuning aanvragen via RVO. De overheid past het subsidiebeleidskader hierop aan.

	<p>initiatieven worden gefinancierd met een looptijd van 5 jaar.¹</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De textielsector zal in verhouding met het vorige initiatief een deel moeten inleveren, voor de overige sectoren blijft de financiering ongeveer op peil. ○ Een looptijd van 5 jaar vraagt t.z.t. om een aanpassing van de loopduur van het subsidiebeleidskader door BZ en om een bezinning op de verhouding tot wetgeving, er van uit gaande dat IMVO-wetgeving tegen die tijd van kracht is. ○ Aanpassingen moeten blijven passen binnen de kaders van staatssteun. ○ De overheid zal moeten waken voor concurrentievervalsing bij het selectief steunen van bepaalde sectoren. ○ Er zijn geen additionele middelen beschikbaar waardoor financiële middelen voor maatschappelijk middenveld uit het subsidiebeleidskader Sectorale Samenwerking pijler 1 moeten worden gehaald. 	
--	--	--

Relatie sectorale samenwerking en wetgeving	Uitkomsten onderzoek	Vormgeving sectorale samenwerking
“óf en hoe sectorale samenwerkingsverbanden kunnen meewegen in het toezichtregime en aan	<p>Tussentijdse resultaten onderzoek link sectorale samenwerking en wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toezichthouders zijn het erover eens dat bij toekomstige wetgeving een 	<ul style="list-style-type: none"> • Wetgeving is nog in ontwikkeling waardoor de relatie sectorale samenwerking en wetgeving nog niet concreet vormgegeven kan worden.

¹ Ter vergelijking: Sinds 2015 zijn in totaal zijn tien initiatieven afgesloten met verschillende looptijden.

<p>welke criteria een samenwerkingsverband moet voldoen om een rol te spelen in de toezichtstrategie. Dit gebeurt in overleg met de beoogd toezichthouder. De vraag of een lichter toezichtsregime in dat geval mogelijk is, komt daarbij aan de orde;”</p>	<p>samenwerkingsverband een rol kan spelen in het toezichtsregime. Zo kan een toezichthouder deelname aan sectorale samenwerkingsinitiatieven een plaats geven in haar prioriteringsbeleid. Het prioriteringsbeleid vorm een afwegingskader met betrekking tot de inzet van de toezichtactiviteiten en/of de start van een onderzoek. Een toezichthouder zal pas op een dergelijke manier rekening kunnen houden met een samenwerkingsverband, wanneer vast is komen te staan dat het samenwerkingsverband ook daadwerkelijk resulteert in compliance met geldende regelgeving, bijvoorbeeld aan de hand van certificering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit kan twee kanten op werken; als een bedrijf aangesloten is bij een samenwerkingsverband zal deze mogelijk lager binnen het prioriteringskader van de toezichthouder vallen. Maar als de toezichthouder een melding krijgt over een vermoedelijke schending van wet- en regelgeving door een bedrijf wat aangesloten is bij een samenwerkingsverband dan zal de toezichthouder deze vermoedelijke schending juist verder gaan onderzoeken. • Bij het bepalen onder welke criteria een sectoraal samenwerkingsverband een rol kan spelen in het toezichtsregime zijn verschillende gradaties mogelijk, zoals het aanduiden van een samenwerkingsverband als best practice of het erkennen van een samenwerkingsverband. Echter, het is voor een toezichthouder op dit moment ongewenst om, voordat wetgeving van 	<ul style="list-style-type: none"> • Het vraagstuk over hoe sectorale samenwerkingsverbanden kunnen meewegen in het toezichtsregime en aan welke criteria een samenwerkingsverband moet voldoen om een rol te spelen in de toezichtstrategie wordt verder onderzocht.
---	--	--

	<p>kracht is, aan te geven onder welke criteria een sectoraal samenwerkingsverband een rol kan spelen in het toezichtsregime en de gradaties die een toezichthouder daarbij wil hanteren. Op een later moment kan dit nader worden gezien.</p>	
--	--	--